

Насоки

Договор за трансгранично административно сътрудничество между България и Франция, подписан между Министерство на труда и социалната политика на Република България и Министерство на труда, социалните дейности, семействата и солидарността на Република Франция (сега Министерство на труда, заетостта и икономическата включеност)

Автор: Камара на Строителите в България (БСС)

февруари 2021 г.

Рискове и въпроси, разгледани в споразумението

Долуподписаните страни по споразумението са Министерство на труда и социалната политика на Република България и Министерство на труда, социалните дейности, семейството и солидарността на Република Франция (сега Министерство на труда, заетостта и икономическата включеност). Подписването на споразумението е стимулирано от следното:

- първата Директива за командироването на работници, 96/71/ЕО;
- Решение на Съвета и представителите на правителствата на държавите-членки от 22 април 1999 г. за Кодекс на поведение за подобряване на сътрудничеството между институциите в държавите-членки относно борбата срещу транснационалните социално-осигурителни придобивки и осигурителни измами и недеклариран труд и относно транснационалното външно наемане на работници;
- Препоръките на Европейската Комисия за сътрудничество между държавите-членки, формулирани в съобщение на Комисията от 4 април 2006 г. за командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и по-конкретно препоръките, с които те са поканени да предприемат необходимите мерки за ефективен отговор на исканията за информация и транснационално сътрудничество от страна на компетентните органи в други държави-членки.

Подписаното споразумение има за цел разработване на предоставянето на услуги и движение на работната ръка между България и Франция съгласно условия, които гарантират:

- защита на правата на работниците;
- честна конкуренция между дружествата;
- правна сигурност на договорните взаимоотношения между договарящите органи и доставчиците на услуги.

Цели

Целта на това споразумение е да организира партньорството между административните служби на двете страни, отговорни за: борбата с нелегалибия труд, вземането на предпазни мерки за предотвратяването на измами в социалното осигуряване, както и улесняването на контрола върху прилагането на социалното законодателство в тази рамка.

Дейностите по сътрудничество, осъществявани за тази цел, покриват следните области:

- въвеждане и потвърждаване в контекста на транснационална заетост на условията, заложи в съответните Директиви;
- борба с недекларирания труд, особено когато е резултат от злоупотреба с правния статус на командированите работници;
- борба срещу неправомерните трудови практики;
- борба срещу наемането на лица, граждани на трета страна без разрешително за работа.

Това споразумение определя институциите, които са активно включени в обмяна на административна информация и в частност:

- за България – Изпълнителна Агенция Главна Инспекция по Труда (ИА ГИТ) към Министерство на труда и социалната политика на Република България;
- За Франция - Главна дирекция заетост и социални въпроси, като бюро на френското бюро за връзки, офисите на инспекцията по труда към министерствата, отговорни за труда и социалната политика.

‘Икономически аргументи’ за приемането на споразумение от гледна точка на заинтересованите страни

Работници:	<p>Ефективното функциониране на инспекциите по труда дава на работниците възможност за по-добро познаване и разбиране на техните права и отговорности.</p> <p>Целево-ориентираното функциониране на органите по заетостта осигуряват възможност за скъсяване на пътя от идентифицирането на трудовия въпрос до решаването му по ефективен начин.</p> <p>Гаранция за работниците, че техните въпроси ще бъдат поставени, разгледани и обсъдени в по-широк контекст.</p>
Дружества:	<p>Споразумението преди всичко смекчава административната тежест за работодателите, което е чест проблем за дружествата.</p> <p>От финансова гледна точка споразумението може да се разглежда като имащо защитен ефект, защото намалява риска от двойно заплащане.</p> <p>Инспекцията по труда, която ефективно се бори срещу измамите и нелоялната конкуренция, е от полза за дружествата, като им осигурява по-коректна конкурентност при равни условия.</p>
Профсъюзи:	<p>Ефективните инспекции на труда са гаранция за профсъюзите, тъй като следят и насърчават за спазването на колективните трудови договори в строителния сектор.</p>
Организации на работодателите:	<p>Инспекциите по труда, които ефективно противодействат на нечестната конкуренция и недекларирания труд служат като гаранция за дружествата и представляващите ги търговски организации.</p>
Обществени институции:	<p>Това споразумение помага на долуподписаните страни да реализират своите институционални цели. Също така, осигурява възможност за обмен на опит и улеснява процеса на трансграничните инспекции.</p>

Основни характеристики

Основната характеристика на това споразумение е в сферата на превенцията и обмяна на информация. От гледна точка на превантивните действия страните се ангажират в съвместни дейности в борба с недекларирания труд, информирайки дружествата и работниците на техния местен език за техните права и задължения, както и за законовите изисквания в приемащата страна. Фокусът е провокиране на интереса към спазване на

социалните права и задължения в приемащата страна и повишаване на осъзнатостта за потенциалните рискове когато командирован работник не познава местното законодателство. Действителното познаване на финансовите аспекти на тези информативни инициативи се предлага от една от заинтересованите страни и се одобрява по време на съвместни срещи. Изпълнението на тези инициативи е предмет на регулярен мониторинг за оценка и постоянно подобрене.

Обменът на информация се регламентира от чл. 4 от Директива 96/71/ЕО и се реализира чрез съответните лица за контакт. Всяка подписала споразумението страна трябва да информира другата за полезна административна информация, която дава възможност за проверки на правните аспекти на процеса на командироване. Тази информация може да се отнася и до дружествата, и до работниците.

Друга характеристика на това споразумение е обменът на добри практики и информация между работниците на страните по споразумението. Това подкрепя по-доброто разбиране на администрацията на партньора и подобрява ефективността на двустранното сътрудничество. Това става чрез стажове за наблюдение и събиране на информация. Действителните условия на тези стажове се обсъждат индивидуално от партньорите. Приоритетни работници са тези, които са ангажирани с изпълнението на това споразумение. Долуподписаните страни обменят информация също и за законодателните промени в техните държави.

Процес на приемане и роля на заинтересованите страни

Това споразумение е в сила от май 2008 г. Всяка страна се очаква да подаде сигнал в случай, че възникне въпрос, който следва да се решава редовно в която и да е от държавите. Всяка страна има свободата да взема свои решения по време на провеждането на срещи, дискусии и теми, включени в споразумението. Резултатите от съвместните действия се оценяват в годишни доклади, издавани от двете страни, които съдържат качествени и количествени данни, както и затруднения и потенциални решения. При заявка може да се организира дискусийна среща.

Правни аспекти на ниво ЕС и национално ниво, които улесняват или затрудняват споразумението

Не са установени проблеми при изграждането на партньорства на различни нива и в различни инициативи.

Действия, предприети за преодоляване на затрудненията

Неприложимо.

Резултати от споразумението

През юни 2017 г. е подписан Анекс към споразумението за административно сътрудничество между България и Франция за сътрудничество в борбата срещу недекларирания труд, което има за цел улесняване на активното сътрудничество и обмяната на добри практики.

В резултат на това, през 2019 г. е проведена среща между представители на инспекциите по труда на България и Франция с цел да се осъществят инициативи и проекти на съвместни действия за подобряване на сътрудничеството и по-ефективната защита на

трансграничните работници. На срещата двете страни се споразумяха за разработването на съвместни информационни материали. Те се отнасят за условията на възнаграждение и условията на труд в двете държави, адаптирани както с цел контрол, така и за информизиране на работниците и служителите относно техните права и задължения.

ИА ГИТ се ангажира да продължи редакцията на българската версия на документите и информационните материали, разработени от френската инспекция, предназначени за служителите. Целта е тяхното съдържание да бъде достъпно за работниците, както и да улесни комуникацията им с френските контролни органи.

Френската инспекция работи по изготвянето на колективни споразумения на национално и регионално ниво, които да бъдат на разположение и достъпни в мрежата и които да бъдат взети предвид от българските работодатели, които изпращат и командироваат работници във Франция.

В допълнение към това е постигнато споразумение за разработването на по-системен обмен на данни между двете инспекции. Това ще улесни ИА ГИТ в идентифицирането на български дружества, чиито работници се наемат във Франция и ще допринесе за по-ефективната защита на правата на работниците. Информацията, предоставена от България, улеснява френската инспекция по труда в по-лесното засичане на случаите на незаконно командироване и прекратяването на незаконните практики.

По отношение на превенцията на незаконното командироване на работници и тяхното наемане и противодействие на незаконните практики, ИА ГИТ предприема редица действия по въвеждането на „Оперативен анекс“, подписан през 2017 г., фокусиран върху трансграничното сътрудничество в борбата срещу недекларирания труд и злоупотребите с трудовите права.

През 2018 г. са реализирани редица съвместни инициативи с участието на органите по труда в двете държави. В рамките на това транснационално сътрудничество са описани множество затруднения и предизвикателства, както и са идентифицирани мерки за хармонизиране на практиките по осъществяване на контрол. Необходимостта от повишаване на осведомеността от страна на работниците на техните права, включително правата на работното им място, бе определена с помощта на въпросници, съставени на разбираем език, с цел да се улесни диалога с лица, идентифицирани по време на проверката. Други затруднения се отнасят до необходимостта от: по-добро познаване на правната рамка и начини на действие, по-добро познаване на процедурите, санкциите, анализа и обработката на документи във всяка от двете държави-членки; подкрепа на директния обмен на основата на доверие и улесняване на взаимното и реципрочното учене.

Търсенето на решения на предизвикателствата, идентифицирани по време на съвместните дейности на двата органа, е осъществено по Програмата за действие 2019 в рамките на горепосоченото сътрудничество, а именно чрез формулиране на две приоритетни оси за бъдещи действия:

- Ос 1: Подобряване на разбирането за командироване и обмен на информация и
- Ос 2: Повишаване на познаването на правната рамка.

ИА ГИТ организира и провежда информационни сесии за българските граждани, работещи във Франция заедно с Генерална дирекция заетост и социални дейности на Република Франция с участието на профсъюзи от Франция и България. На тези срещи е реализирана кампания по повишаване на осъзнатостта за: приложимите условия, френската правна рамка относно правните условия за работниците и предоставянето на услуги, рисковете от трудова експлоатация и повишаване на обществената нетолерантност към този феномен.

Редовното заседание на постоянната комисия по горепосоченото споразумение е проведена през ноември 2019 г. На тази среща са обсъдени новите предизвикателства в борбата срещу недеklarирания и незаконен труд в случаите на трансгранична заетост, както и нови форми на противодействие на лошите практики, свързани с незаконен и нископлатен труд и форми на трудова експлоатация.

ЗА ПРОЕКТА

Целта на проекта ISA е да стимулира и засили транснационалното сътрудничество между институциите и заинтересованите участници, които участват в процеса на командироване на работници в строителния сектор, като популяризира въвеждането на споразумения за обмен на информация, имащи за цел да контролират и улесняват командироването на работници.

Проектът ще се базира на действащи практики между секторни фондове в Италия, Германия, Австрия и Франция, където секторните фондове, обезпечени от правителствата, договорените и успешно сключени договори, опростяват процедурите, свързани с командироването на работници в чужбина, гарантирайки същевременно, че работодателите, които командироваат работници в чужбина, спазват изискванията за плащане на дължимите елементи на възнагражденията (като платен отпуск) и позволяват лесна проверка на свързаната с това информация в изпращащата държава когато възникне такава необходимост.

www.isaproject.eu

Проектът е осъществен с финансовата подкрепа на Европейската Комисия.

Изразените становища изразяват позициите на авторите.

Европейската Комисия не носи отговорност за използването на съдържащата се тук информация.